

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII

Ч. 116 (859)

ВІСНОК, 28. ВЕРЕСНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, SEPTEMBER, 28th, 1926. No. 116 (859). VOL. VIII.

Мієн зрезигнував і Мекензі Кінг склав новий уряд

БУВШИЙ ПРОВІДНИК ПРОГРЕСІВІВ РОБЕРТ ФОРК МІНІСТРОМ РІЛЬНИЦТВА В НОВОМУ КАБІНЕТІ.

Мієн оповістив також, що не буде кандидувати до парламенту і зрезигнує з провідника консервативної партії.

ОТТАВА, 25. вересня. — Консервативний уряд Мієна сьогодні зрезигнував, після чого В. Л. Мекензі Кінг, провідник ліберальної партії, на запрошення губернатора-дженерала барона Бінга склав новий кабінет міністрів.

Пізніше Мієн оповістив, що не має наміру кандидувати до парламенту і що коли збереться 11. жовтня консервативна конференція, він зрезигнує з провідника консервативної партії.

Склад уряду Кінга такий: Прем'єр і міністер зовнішніх справ — В. Л. Мекензі Кінг. Міністер фінансів — А. Дж. Роб. Міністер справедливості — Ернест Лапойнт. Міністер заливних — С. А. Донінг. Міністер внутрішніх справ — Чарлс Стюарт. Міністер публичних робіт — Дж. С. Еліот.

Міністер рільництва — В. Р. Модерел. Міністер торгівлі й промислу — Джеймс Малколм. Міністер мита й акцизи — В. Д. Юлер. Міністер здоров'я й соціальної реабілітації жовнів — др. Дж. Р. Кінг. Міністер іміграції — Роберт Форк. Постмистер-дженерал — П. Дж. Веніон. Міністер маринарки й риболовства — П. Дж. А. Кардін. Соліситор-дженерал — Лусієн Кеннон. Державний секретар — Фернанд Ринфрет. Міністер праці — Пітер Гінан. Міністер без портфелю — сенатор Дандуранд. Портфель міністра національної оборони, який не обсядає сьогодні, буде правдоподібно заповнений в перших па-ру днів наступного тижня.

КАНТОНСЬКА АРМІЯ СКОРО НАСТУПАЄ НА МІСТО ШАНГАЙ.

Англійські газети в Шангаю домагаються інтервенції. — Жовніри ген. Ву Пей-Фу переходять до Кантонців.

ШАНГАЙ, Китай, 24. вересня. — Скорий наступ кантонської армії під командування генерала Чан Кай-Шека на Шангай заставив державу збільшити охоронні кроки і зруйнувати британських мешканців поновити свою просьбу за спільною інтервенцією.

Настрій Британців можна о-судити по редакційних статтях у денних англійських газетах, видаваних у Шангаю. "Ді Норт Чайна Дейлі Ньюс" закликає до інтервенції. Вона каже, що багато залежить тут від становища Залучених Держав, яких прапор був так само остріяновий, як і британський прапор.

Деякі газети кажуть, що становище Залучених Держав оди-ноке недопускає до інтервенції у внутрішній справі Китаю.

Контроля Китайців у Шангаю, які є переважно багатими купцями, та захоплення арсе-налу дасть кантонському ко-мандантові сильну перемогу, яка зробить його паном полу-денного Китаю.

Рідко коли Китай був окру-жений так багатьма закордон-ними війсьними кораблями, як тепер. Держави мають разом 40 війсьних кораблів на ріці Янцзе. Щодо канонерок, то Японці перевищують всіх. Британська флотія з трох кружляків має, бути збільше-на всіма мінусами, які дістали приказ відплисти негайно з Середземного моря.

Генерал Чан Кай-Шек взяв частину своєї армії з Ганкова і захватив нею місто Нанчунг, 300 миль на південний захід від Шангаю.

Генерал Ву Пей-Фу, коман-дант північних військ, тратить своїх жовнів, які переходять до кантонської армії.

СПРАВА НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ ІДЕ ВПЕРЕД.

БЕРЛІН, 24. вересня. — Ні-мецький кабінет односторонно одобрив сьогодні в принципі звіт міністра закордонних справ Штрессмана про його недавні переговори з французьким міністром закордонних справ Бріаном в справі при-язного зближення між двома країнами.

Кабінет назначив також ко-місію, зложену з представни-ків різних міністерств, для дальшого керування франко-німецькими переговорами, що мають відновитися в жовтні.

Др. Штрессман заявив, що всупереч повідомленням між-народної преси, він і Бріан го-ворили лише над начерком по-літичної програми для пропо-нованої еventуальної німецько-французької угоди.

ПАРИЖ, 22. вересня. — Міні-стер закордонних справ Бріан явився вчора перед кабінетом міністрів, щоб зложити звіт зі своїх нарад з німецьким міні-стром закордонних справ Штрессманом.

Після засідання кабінету о-повіднено, що уряд одностор-онно стверджує потребу й ко-рисність переговорів, ведених Бріаном. А преса каже, що Брі-ан боронив свою позицію з ви-шуканою тонкістю найаручні-шої дипломатії, бо знав, що має перед собою такого воро-га Німеччини, як Пуанкаре.

Справа мирного пикетування на конвенції Трейдс енд Лейбор Конгресу

МОНТРЕАЛ, 24. вересня. — На нинішній сесії трейд-юній-ного конгресу обговорюван-ся справу мирного пикетування, яка викликала оживлену дискусію серед делегатів.

Ліве або "червоне" крило конгресу старалося нахилити ексекютивний комітет, щоб він доряджував і помагав робітникам продовжати пикетування, чи це буде проти закону, чи ні, та ігнорувати судові ін-джонкшії.

Справа була порушена зві-том спеціального комітету, який предложив свої рекомендації для конгресу. Делегат Тим Бак з Торонта поставив поправку до звіту.

Він заявив, що коли адвокат конгресу давав свою опінію про пикетування, тоді не було піднесене питання інджонкшій. Без страйку не буде трейд-юнійного руху, а без пикету-вання не може бути успішного страйку, сказав Бак.

Тим Бак про право страйку.

Він не бачить, чому конгрес-не повинен сказати робітникам, згідно з його поправкою, що вони мають право страйку-вати без огляду на судові ін-джонкшії. Чи конгрес зняв таке становище, яке він ба-жає, чи ні, він вірить, що робітники будуть настоювати на своєму законному праві страйкувати, а з цим і на праві пикетування.

Для конгресу лишається те-пер сказати робітникам, чи він стоїть з ними, чи по стороні капіталістичних судів.

Проти пропозицій комітету промовляв другий делегат з Торонта, Джан МекДоналд, який також поставив поправку до звіту. Поправки Бака й Мек-Доналда були відкинені, а звіт зівстав прийнятий. За поправка-ми було всього три чи чотири голоси.

Покликається на адвоката.

Делегат Джеймс Симпсон, також з Торонта, був головою комітету, що розбирав справу пикетування і предложив в цій справі звіт. Він поклався на опінію адвоката О'Донюгу, ле-гального дорадника конгресу, відносно справи пикетування.

Адвокат каже, що після зако-на не може бути більше як три пикетчики разом і що вони ма-ють іти вперед, коли прикаже їм поліція, але можуть верну-ти назад на те саме місце, яке довго вони йдуть вперед, коли дістануть приказ.

Дальше, рекомендація адво-ката така, що коли страйкомом не слухає поради, його треба оставити в спокою; також не маєється уживати ніякого на-силства супроти страйкомом.

Звіт комітету рекомендував, щоб трейд-юністи поступа-ли після повищих порад адво-ката в справі пикетування.

Поправка Бака відкинена.

Тим Бак поставив поправку, щоб ця точка відіслати назад до комітету з інструкцією, аби вона була змінена так, щоб рекомендувала робітникам пи-кетувати, де лише цього по-трібно, та не звертати уваги на інджонкшії, коли вони бу-дуть видані. Ця поправка була відкинена.

Поправка МекДоналда дома-галася, щоб Трейдс енд Лей-бор Конгрес Канади визначив день у найближчому майбут-ньому, в який трейд-юнії до цієї країни мали би зоргані-зувати протестаційні мітинги і вислати свої домагання до фе-дерального уряду, щоб 501 сек-ція кримінального кодексу бу-ла змінена так, щоб мирне пи-кетування було признане за-конним. Ця поправка була та-кож відкинена.

Пропозиція комітету принята.

Натомісць перейшла реко-мендація комітету, щоб ексек-ютивна рада виготовила пам-флет, в якому має подати суг-гестії й поради для юній, які-ми вони мають руководитися на випадок страйку.

Інша точка звіту комітету, яка була принята, рекоменду-є, щоб ексекютива Трейдс енд Лейбор Конгресу дальше на-тискала на конечність ухвален-ня поправок до кримінального закона, аби ужила інших спо-собів, рекомендованих адво-катами, щоб охоронити трейд-юній і трейд-юністів у їх праві пикетувати підчас індустри-яльних спорів.

Ще інша принята точка зві-ту закликає провінціональні ексекютиви конгресу в кожній провінції, щоб вони поробили старання, аби трейд-юністи мали право мирно пикетувати без перешкоди з боку судів че-рез видавання інджонкшій.

ТАМ МУР ПОНОВНО ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ КОНГРЕСУ.

Трейд-юнійна конвенція вибрала доміняльну і провінціональні ексекютиви Трейдс енд Лейбор Конгресу.

МОНТРЕАЛ, 24. вересня. — Перший раз в історії канад-ського робітничого руху кана-дський Французів зівстав виб-раний братнім делегатом на бри-танський трейд-юнійний кон-грес. Ним є Джордж Б. Брунет з Монреалу, якого вибрано на нинішній сесії річної конвен-ції доміняльного Трейдс енд Лейбор Конгресу.

На цій самій сесії поновно вибрано Тама Мура президе-нтом конгресу. Віцепрезидента-ми вибрані оці: Джеймс Симп-сон з Торонта, Р. Дж. Таллон з Келгари і Дж. Г. Фостер з Монреалу. П. М. Дрелера по-новно вибрано секретарем-скарбником.

Р. Лич, один з секретарів Трейдс енд Лейбор Конгресу в Монреалі, зівстав вибраний братнім делегатом на наступую-чу конвенцію Американської Фе-дерації Праці.

Вибрано провінціональні ексекютиви в такому складі: Бритиш Колумбія — делегат Котрел з Ванкуверу буде голо-вою, а кожна з трох трейдс кансильє в тій провінції на-значить по одному членові ексекютиви для праці з ним.

Саскечеван — Алекс. Едлі з Саскатуну, голова; С. Грін з Мус Джо, Г. Д. Дейвіс з Принс-Альберт і Г. Перрі з Ріджайні, члени.

Манітоба — Г. Кемпстер з Вінніпегу, голова; Дж. В. Го-варт і В. Арманд з Вінніпегу та Т. Дж. Порді з Фіндей, члени.

Онтеріо — Гомфрі Мичел з Гемілтону, голова; Р. Плент з Оттави, Дж. Рід з Норт Бей і В. Верлі з Торонта, члени.

Квебек — Дж. Р. Брунет, Жос. Пелег'є, Омєр Флері й Люї Морен.

Нова Скочія — вибір провін-ціональної ексекютиви полише-но ексекютивній раді доміня-льного Трейдс енд Лейбор Конгресу.

Місто Едмонтон вибрано як місце наступуючої конвенції.

МОНТРЕАЛ, 23. вересня. — На конвенції доміняльного Трейдс енд Лейбор Конгресу вистовлено сьогодні подяку Дж. С. Вудсвортві й А. А. Гіп-сові, робітничим послам з Він-ніпегу, за допомогу, яку вони оказали законодавству в ко-ристь робітників.

КИТАЙСЬКИЙ ДЕЛЕГАТ В ЛІДЗІ НАЦІЙ АТАКУЄ ВЕЛ. БРИТАНІЮ.

Представник Китаю каже, що британські війсьні кораблі знищи-ли 1,000 домів і вбили 1,000 цивільних Китайців.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 24. ве-ресня. — Китай, лише недавно вибраний член ради Ліги На-цій, викликав сьогодні сенза-цію, зробивши обвинувачення проти Великої Британії, що во-на бомбардувала й убила Ки-тайців на ріці Янцзе.

Китайський делегат Чао Сін-Чу заявив, що 8. липня, 2. сер-пня й 29. серпня британські торговельні кораблі знищили поважне число китайських ко-раблів і малих човнів та затоп-ила більше як 100 пасажирів.

Він сказав, що китайські жо-вніри, які хотіли розслідути справу, були недопушені бри-танською канонеркою і Китайці були приневолени задержати два британські кораблі.

Питого вересня, сказав ки-тайський делегат, британська канонерка бомбардувала й у-била 100 жандармів у Вансієні, а інші бомбардували місто і знищили 1,000 домів та убили 1,000 цивільних жителів. Це привело до китайське військо відповісти вогнем в самообо-рону.

На закінчення він заявив, що положення було так грізне, що-якби було стало ще гірше, це було-б загрозило мирові на Далекому Сході.

Британський делегат лорд Сесил скритикував Чао Сін-Чу, що він не повідомив наперед, що піднесе цю справу. Він не годиться з поданими ки-тайським делегатом фактами, але вірить, що справа буде по-лагоджена. Він каже одначе, що китайська заява не допо-може прязним переговорам.

КИТАЙЦІ КАЖУТЬ, ЩО БРИТІЙЦІ УБИЛИ В КИТАЮ 5.000 ОСІБ.

Китайські студенти розповсюдили між делегатами Ліги Націй і журналістами циркуляр партії Гоміндан.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 25. ве-ресня. — Протест проти бом-бардування Британцями Вансі-єту, піднесений вчора перед збором Ліги Націй китайським делегатом Чу Чао-Сном, послі-дував після прибуття до Жене-ви 50 китайських студентів з різних європейських столиць.

Ці студенти, як кажуть сьо-годні газети, зробили натиск на делегата, щоб він заапельовав до збору Ліги.

Його інтервенція прийшла після розповсюдження між де-легатами Ліги й журналістами документу, п'ятуногого пове-дення Британців у Китаю і під-писаного: "Європейська деле-гація партії Гоміндан".

Документ каже, що Ліга На-цій дуже завела надії молодого Китаю, бо її найважливіший член, Велика Британія, повністю "брутальні і варварські акції" без найменшої обяви зацікав-лення з боку Ліги.

На відкритті нинішньої сесії збору президент Нічич (пре-дставник Югославії) скритику-вав китайського делегата, що він підніс свій протест перед збором без попереднього по-відомлення президента про ха-рактер своєї промови.

Навішні обставини, серед я-ких відбулося бомбардування Вансієну, і вказавши, що воно спричинило смерть 5,000 чо-ловіків, жінок і дітей, циркуляр студентів протестує проти ви-садження британських моряків у Кантоні 4. вересня, як на-рушення міжнародного права.

Циркуляр каже, що інцидент або не вступом до "маскар, по-дібних до тих, що були в Шан-гаю й Шамнін в 1925 році, або хоче перешкодити національ-ному урядові вести кампанію за визвіл Китаю".

Циркуляр кінчиться апелем до Ліги Націй, щоб вона запо-бігла дальшій "британській агресії" в Китаю.

ФРАНЦІЯ ПОЧАЛА ЗАБИРАТИ СВОЮ АРМІЮ З НАДРЕНЩИНИ.

БЕРЛІН, 22. вересня. — По-чатком шквотного відтяг-нення французької армії з Над-рєнщини.

Без сумніву, цей початок у-лещить Штрессманові його положення в кабінеті міністрів і в парламенті, бо націоналі-стична німецька преса дуже гостро атакує його за угоду з Бріаном і за економічне поне-волення Німеччини — в користь Франції.

В Берліні конферєу рівноча-сно французький фінансовий експерт Парментіє з генераль-ним агентом Паркером Гільбер-том в справі продажі залізнич-них фондів, яких вартість вино-сить 500 мільйонів марок і які зложєні в державній касі.

ВИНАШОВ КРІС, ЩО СТРИЛЯЄ БЕЗ ГУКУ.

БЕРЛІН, 20. вересня. — Гер-ман Патт вишайшов новий кріс, який стріляє автоматично, да-ючи за одним махом 25 вистрі-лів, але так, що не чути ніяко-го гучу. Стрільня відбуваєть-ся при допоміж тиснення возду-ха. Вже роблено проби, про я-кі задержано тайну.

РАД. СОЮЗ І ЛИТВА ЗАКЛЮЧИЛИ ДОГОВІР.

РИГА, Латвія, 22. вересня. — З Ковна повідомляють, що між Радянським Союзом а Литвою заключено договір в справі о-боліпальної охорони. Бракує ще лише формальних підписів під договором.

Цей договір важний тим, що Радянський Союз визнає кор-дон Литви не ті, що повстали через наїзд польського генера-